

Baron Ruzettelaan 435
8310 BRUGGE
050 37 26 75
www.vicariaatonderwijsbisdombrugge.be

NIEUWSBRIEF identiteit - godsdienst - pastoraal november 2020

We zijn momenteel in **overgang naar een nieuw format van nieuwsbrieven** in overeenstemming met het Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Daardoor ziet deze nieuwsbrief (in deze tussenfase) er wat anders uit. Ongetwijfeld mag je, via de vele linken en info, toch vinden wat je zoekt...

Inhoud

- 1 (Inhaal)herdenken november 2020
- 2 Luistergesprekken met bisschop en beleidsploeg voorjaar 2021
- 3 Inspirerend materiaal advent - kersttijd 2020
  - 3.1 Adventskalender voor de lagere school
  - 3.2 Weekbezinningen voor personeelsleden - gebed van de week
  - 3.3 Het vredeslicht
    - 3.3.1 Groeiend licht
    - 3.3.2 Lichtjesdans
    - 3.3.3 Vredesgeluid
    - 3.3.4 Het licht doorgeven aan anderen
    - 3.3.5 Verrassend vreugdevol delen van het licht
  - 3.4 Klasviering advent lagere school
  - 3.5 Meditatie voor de basisschool: 'Zoeken naar het verlorene' & 'Mag het licht geboren worden in mij'
  - 3.6 Driekoningenviering voor de school (na het Kerstverlof)
- 4 Mededelingen godsdienstinspectie basisonderwijs
  - 4.1 Geannuleerd
  - 4.2 COVID 19 en inspiratie - lesmaterialen
  - 4.3 Welzijnszorg
- 5 Mededelingen godsdienstinspectie secundair onderwijs
- 6 Levensbeschouwelijke diversiteit en vieren op school met andersgelovigen
- 7 Wegwijzers naar vorming in een katholieke dialogeschool
- 8 Uitsmijter
  - 8.1 Zinvol verbonden in tijden van corona
  - 8.2 Muurkranten

1 (Inhaal)herdenken november 2020

De herfstperiode is dit jaar omwille van corona misschien meer dan ooit het moment waarop we voorbijgaand leven herdenken. Ook op school worden we geconfronteerd met afscheid en verlies. Stilstaan bij deze momenten en alles rustig een plaats geven maakt ruimte voor nieuwe kansen. Inspirerende teksten, muziek en afbeeldingen kunnen daarbij helpen. In onze novemberbundel willen wij u graag wat ideeën aanreiken die je in de klas of op school kan gebruiken.

- moment met personeelsleden
- lagere school- celebratie voor november in de bubbel van de klas
- inspirerende teksten voor het secundair onderwijs
- proficiat -in de nadagen van Allerheiligen-

Hier kun je de [bundel downloaden](#).

Meer info vind je ook [hier](#).

2 Luistergesprekken met bisschop en beleidsploeg voorjaar 2021

Op 7 oktober 2020 kwamen de meeste vertegenwoordigers van de 48 scholen die hebben deelgenomen aan het synodaal proces, samen. Elk van deze scholen krijgt nu de mogelijkheid om in de eerste maanden van het jaar 2021 een digitaal gesprek te houden met bisschop Lode Aerts en/of een lid van de beleidsploeg van het bisdom. In de komende maanden bereiden we ons op deze luistergesprekken voor. Hier tref je de documenten aan om je hierbij te helpen:

- [moment met leerlingen](#) ter voorbereiding van het digitaal moment met de bisschop
- de [PowerPointpresentatie](#) die het moment met leerlingen ondersteunt
- [werkblad](#) dat gebruikt kan worden tijdens het moment met leerlingen
- [verloop van het digitaal moment](#) met de bisschop en leerlingen
- de [PowerPointpresentatie](#) die gebruikt werd op 7 oktober 2020

3 Inspirerend materiaal advent - kersttijd 2020

3.1 [Adventskalender](#) voor de lagere school

Tijdens de advent worden we uitgenodigd om een houding van waakzaamheid, openheid en verwachting aan te nemen. Tekens van leven, liefde, vrede en hoop op licht kleuren deze donkere periode in. Naast de adventskrans met de vier rode kaarsen en het lint kun je ook een adventskalender plaatsen. We helpen je er graag mee en hebben een verrassend vreugdevolle kalender uitgewerkt. Met deze adventskalender kun je samen met de kinderen stil worden, verwachten en aftellen naar het warme gebeuren van Kerstmis. Thematisch zijn er in deze adventskalender linken gelegd naar het jaarthema en de campagne van Samen Tegen Armoede.

Ook een fijn idee is om zelf een verrassend vreugdevolle adventskalender te maken met zakjes, doosjes of envelopjes. Je kunt er voor elke dag een gebed, een meditatieve gedachte, een kleinigheid of een activiteit in stoppen. Er zijn echt heel wat leuke dingen te bedenken. Moge de advent jullie allen veel vreugde en Licht schenken!

3.2 Weekbezinningen voor personeelsleden: ‘gebed van de week’: [week 1](#), [week 2](#), [week 3](#), [week 4](#)

Met deze vier weekbezinningen kijken we samen met Welzijnszorg naar ‘het Huis van God’, de wereld zoals God deze droomt: het ‘Huis van gerechtigheid’, het ‘Huis van barmhartigheid’, een ‘Huis voor iedereen’, een ‘Huis van hoop’. Elke weekbezinning bevat een bijbellezing (van de betreffende adventszondag), een digitale actualisering, een bezinning, een gebed en een (luister)lied. Deze teksten zijn bedoeld om de persoonlijke identiteit van personeelsleden te voeden of kunnen ook bij verdiepingsmomenten onder personeelsleden ingezet worden. Men kan daartoe gerust een aantal rubrieken kiezen uit het weekaanbod. Men hoeft dus niet telkens de volledige bezinning te nemen.

3.3 Het vredeslicht

Het vredeslicht wil overal ter wereld licht, hoop en warmte uitdragen naar alle hoeken van de wereld. Het vredeslicht vertrekt vanuit Bethlehem, een multiculturele stad waar verschillende culturen en volkeren proberen samen te leven. Vaak loert in deze stad en op vele andere plaatsen in de wereld de kans op conflict om de hoek. Daarom is deze boodschap van vrede van groot belang.

Het verspreiden van het vredeslicht wil mensen overal ter wereld uitnodigen om met een open blik te leren om samen te leven en te leren met elkaar. Het vredeslicht wil mensen van elk systeem, religie of politieke strekking die de fundamentele rechten van de mens respecteert, uitnodigen tot verbinding. We zijn met elkaar en wij zijn (er) voor elkaar. We hebben elkaar nodig. Dit vinden we ook terug in de filosofie van Ubuntu.

Vijf impulsen (groeïend licht, lichtjesdans, vredesgeluid, het licht doorgeven aan anderen, verrassend vreugdevol delen van het licht) willen jullie een handreiking geven om aan de slag te gaan als voorbereiding op het doorgeven van het vredeslicht of het verwerken van het doorgeven van het vredeslicht.

3.3.1 [Groeïend licht](#)

Tijdens de adventsperiode bouwen we samen met de leerlingen een kijktafeltje op. Elke week steken we een kaarsje meer aan. We laten het licht symbolisch groeien als een groei naar het feest van de geboorte van Jezus, het licht in de wereld. De leerlingen krijgen hierbij de kans om tot rust te komen en in stilte na te denken over de betekenis van de adventsperiode, voor zichzelf en voor anderen. Ook de niet-christelijke leerlingen mogen op hun manier gedurende deze weken initiatieven nemen die ten goede komen aan anderen.

3.3.2 [Lichtjesdans](#)

Een mogelijk ritueel in de adventstijd is een dans op het Nigeriaanse lied ‘Funga alafia ah-shay ah-shay’. Dit betekent, ‘met heel mijn hart en heel mijn geest stel ik me open voor jou’. Het lied is een verwelkoming, een uitdrukking van aanvaarding, respect, eenheid en vredevolheid en kan zo zijn plaats vinden in de beleving van de advent.

3.3.3 [Vredesgeluid](#)

Vrede dat zijn niet altijd woorden, of beelden. Vrede kan ook vorm krijgen in muziek! En zo kan je vrede scheppen waar dan ook. In deze bijdrage krijgt ‘vrede’ muzische klanken. De kinderen kunnen zich helemaal uitleven in een les vol muziek. Door het werken met klanken bij een thema als vrede,

kun je later dezelfde vredestrilling oproepen in je klas. Deze impuls werkt niet met ‘praten over’, maar met voelen en doen!

3.3.4 Het licht doorgeven aan anderen

Aan het einde van het eerste trimester houden vele scholen oudercontact. Zou het niet verrassend hoopvol zijn om tijdens dit contact **extra zorg** te dragen voor de **dialogoog met ouders**. Nodig ook hen uit om het licht van Kerstmis te verspreiden.

Samen vieren met de gemeenschap van ouders en sympathisanten. / Maak coronaproof cirkels van licht. / Vul een (kerst)boom vol wensen van licht. / Houd een moment van stilte en bezinning met inspirerende teksten en foto’s tijdens de personeelsvergadering.

3.3.5 Verrassend vreugdevol delen van het licht

In deze donkere tijden bereiden de christenen zich voor op Kerstmis, ze kijken uit naar de geboorte van Jezus. Vier weken lang ontsteken ze iedere zondag een kaars aan de adventskrans. Het licht groeit in de duisternis. Hier vind je een klein ritueel dat je met de kinderen per klas, leerjaar of bubbel kunt doen om het licht door te geven op een verrassend vreugdevolle manier. We luisteren naar een getuigenis van mensen die het licht van Jezus mochten ontvangen en doorgeven. We luisteren naar of zingen een lied van licht. We zegenen het licht en delen het licht met elkaar .

3.4 Klasviering advent lagere school

Vieren in coronatijd is een hele uitdaging. We worden opgeroepen om te zoeken naar andere vormen van vieren en verbondenheid. Dit vraagt heel wat creativiteit. Uiteraard willen we jullie hierbij ondersteunen. Zo staat er een plukbundel klaar voor een inspiratiemoment in de advent. In de bundel staan impulsen om een klasviering uit te werken.

Een alternatief voor de schoolviering is samen een digitale versie maken. Iedere klas kan een stukje van de viering uitwerken. Al deze stukjes worden gefilmd en samengevoegd in een mooie presentatie. Deze presentatie kan in elke klas op hetzelfde moment worden getoond. Op gelijkaardige manier kan je ook weekopeningen rond de adventskrans en het vredeslicht organiseren.

3.5 **Meditatie voor de basisschool: ‘Zoeken naar het verlorene’ & ‘Mag het licht geboren worden in mij’**

Leven zonder licht kunnen we ons niet voorstellen. Zonder licht voelen mensen zich verloren. De duisternis wordt ervaren als chaos, dreiging, geheimenis, kwaad: verlorenheid. Dan gebeuren er dingen die het daglicht niet verdragen. Omgeven door duisternis hebben mensen geen oriëntatie in hun leven. Alle leven in de natuur, ook het menselijk leven, heeft licht nodig en reageert op licht. Door licht ontplooit het leven zich. Het onzichtbare toont zich, het verlorenen wordt weer gevonden. Onstuitbare krachten worden zichtbaar, ontkiemen, groeien, vermenigvuldigen zich, planten zich voort en dragen vrucht. Licht is een pertinente grondvoorwaarde om te kunnen leven. Van licht zijn mensen afhankelijk vanaf het moment dat zij het levenslicht aanschouwen.

In deze periode van het jaar ervaren we sterk de afname van het licht en de warmte doordat de kracht van de zon op het noordelijk halfrond afneemt. Mensen reageren minder uitbundig. Kruijen in dikke en donkere kleren. Van buiten rap naar binnen. Hun hoofd tussen de schouders en handen in de zakken. Ze haasten zich naar plekken waar er meer licht is en willen snel naar huis. De mensen komen minder naar buiten als het donker en koud is. Om het warm te maken steken ze de

verwarming of de haard aan en kaarsen voor de gezelligheid. Het zijn tekenen van het afnemende levensgevoel in de donkere periode van de winter waarbij de koude en de duisternis het lijken te winnen van de warmte en het licht.

3.5.5 Meditatie voor personeelsleden 'Zoeken naar het verlorene'

Deze meditatieoefening is een mooie manier om tijdens een personeelsvergadering of met de leerlingen van de bovenbouw stil te vallen bij het jaarthemaverhaal van de vrouw die haar drachme verloren had. (Lc. 15,8-10)

De vrouw is in een situatie geraakt die lijkt op wat ons ook overkomt. Ze heeft een muntstuk verloren. En met dat muntstuk is ze zichzelf kwijtgeraakt.

Tien is een beeld van de totaliteit. Met het verlies van haar totaliteit is de vrouw haar eigenlijke middelpunt verloren, zoals ook wij wel eens het hart uit het oog verliezen vanwege onze zorgen en problemen.

We doen wel veel, maar we zijn het netje kwijt dat al die dingen in ons leven samenhoudt.

De parabel nodigt uit om op zoek te gaan naar ons wezen, naar het beeld van God in ons.

Eerst moeten we een licht aansteken. We moeten kijken in de afgronden van onze ziel. We moeten het licht van ons bewustzijn in de duisternis van onze ziel laten schijnen, in alles wat is weggestoken.

We moeten ons innerlijk huis vegen. Daar heeft zich zoveel stof en vuil opgehoopt dat het oorspronkelijke beeld van God in ons bedekt is. Of we hebben de munt ergens verloren gelegd vanwege de vele spullen die we in ons innerlijk huis verzameld hebben, vanwege de vele activiteiten die we zo belangrijk vinden.

Bezinnen is je innerlijk huis uitvegen opdat wat er werkelijk toe doet, ruimte krijgt. Opdat God in ons kan geboren worden. Opdat het Kerstmis kan worden, opnieuw.

3.5.2 Filosoferen met kinderen: 'Over zoeken naar het verlorene'

Zoeken naar het verlorene.

- Wat is dat, verloren? Kwijt zijn?
- Wat kan je zoal verliezen?
- Kan je dat zien: verloren zijn? Iets verloren zijn.? Hoe zie je dat?
- Kan een mens ook verloren zijn? Of van zichzelf iets verliezen?
- Kan je dat zien? Of voelen? Wat voel je dan?
- Kan dat wat je zoekt er nog zijn?
- Wat of wie kan je tegenhouden om iets te vinden?
- Naar wie of wat ga je op zoek?
- Kan je iets verliezen en het toch niet zoeken?

We zetten je alvast op weg om samen met de kinderen van je klas op zoek te gaan naar het verlorene.

3.6 Driekoningenviering voor de school (na het Kerstverlof)

Het kerstverhaal is zonder twijfel één van de mooiste verhalen die je aan kinderen kan vertellen: het hoopvol uitkijken naar de Messias, de hopeloze zoektocht naar een overnachtingsplaats, de

geboorte van Jezus in een eenvoudige stal, de herders, de engelen, ... Dit verhaal eindigt met het verrassende bezoek van drie wijzen die eer willen betuigen aan de Mens die Gods koninkrijk hier op aarde wil brengen. Het is geen toeval dat deze vreemden in de kerststal 'rijken' waren die bij 'armen' kwamen. Ze hebben elkaar gevonden omdat ze wisten dat het om een kind gaat. Voldoende redenen om kinderen en jongeren dit verhaal -op een verrassend vreugdevolle wijze- te laten ontdekken. Geen kind die het niet begrijpen zal... Wij bieden je graag inspiratiematerialen in deze plukbundel (kleuter, basis, secundair) voor een driekoningenviering op school na het Kerstverlof.

Hier tref je meer info over:

- [Leeftocht](#) december 2020
- De [affiche](#) de jaargang van Leeftocht voor de advent
- De [bezinningskaartjes](#) van Muurkranten
- Leeftocht voor kinderen en kleuters (volgt later)

4 Mededelingen godsdienstinspectie basisonderwijs

4.1 Geannuleerd

De twee voorziene data (10 & 19 november) voor de ISB leermeesters godsdienst moeten we omwille van covid-19 jammer genoeg annuleren

4.2 COVID 19 en inspiratie - lesmaterialen

Ben je op zoek naar inspiratie voor jouw aanbod in code oranje of rood? Neem [hier](#) een kijkje.

Lesimpuls voor het kleuter voor de maand november kan je [hier](#) vinden.

Een eerste lesimpuls voor de tweede en derde graad basisonderwijs tref je [hier](#). Een bijkomende lesimpuls voor de tweede en derde graad basisonderwijs kan je [hier](#) verkennen.

4.3 Welzijnszorg

Kon je de digitale infosessie op 7 oktober niet volgen? De sessie en alle informatie vind je op de [website](#) zowel voor kleuter- als voor lager onderwijs.

5 Mededelingen godsdienstinspectie secundair onderwijs

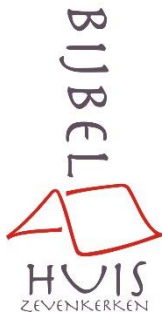
Leerhuis *Van Abba tot Zondebok* - in Bijbelhuis Zevenkerken. In 2019 verscheen bij Uitgeverij Halewijn & BerneMedia het boek Van Abba tot Zondebok. Een joods-christelijke dialoog over Bijbelse misverstanden. Hierin worden 57 woorden of begrippen uit de Bijbel behandeld die sleutelwoorden zijn, maar vaak door christenen worden uitgelegd ten koste van het Jodendom. Hiermee blijken deze woorden vaak ook verdraaid te worden in hun oorspronkelijke betekenis.

In dit leerhuis gaan we op zoek naar de oorsprong van belangrijke sleutelwoorden uit de Bijbel, en we leren ze nieuw en opnieuw te verstaan. We doen dit aan de hand van het voorwerk dat verricht werd door studie en gesprek van joden en christenen. Gedurende 3 jaar gingen zij samen op weg om misverstanden uit de weg te ruimen en de Bijbelse woorden opnieuw in al hun frisheid te laten spreken.

In dit Leerhuis zullen we in 4 bijeenkomsten eenzelfde weg gaan. We ontmaskeren de vooroordelen waarmee we Schriftwoorden beladen hebben en gaan terug naar de bron. We beluisteren het gesprek dat in het boek gevoerd wordt bij het betreffende woord, en gaan erover met elkaar in gesprek.

- 25 november 2020: Jezus van Nazaret (1) & Messias (2) Thora (3) & Sabbat (4)
- 2 december: Farizeeën (5) & Paulus (6) Volk van God (7) en Jodendom (8)
- 9 december: Verlossing/bevrijding (9) en Vergeving (10) Kruis/kruisiging (11) en offer (12)
- 16 december: Maar Ik zeg jullie (13) en Oog om oog (14) Toorn van God (15) en Passieverhalen (16)

Plaats: Bijbelhuis Zevenkerken - Grote zaal - Coronaproof. Begeleiding: Jean Bastiaens. Telkens van 14.30 tot 16.30 uur

6 Levensbeschouwelijke diversiteit en vieren op school met andersgelovigen

Enkele scholen stelden ons vragen of we hen niet wat visie- en achtergrondteksten kunnen aanreiken. We bieden hierbij graag een overzicht van wat momenteel voorhanden is:

De brochure 'scholen verkleuren'. Die heeft al wat jaren op de teller, maar is op dit moment nog niet vervangen door een andere basistekst. Je kan deze opvragen bij Rik Depré. Twee nota's ([nota 1](#) & [nota 2](#)) die voortbouwen op deze brochure.

In het vademecum “Zorgbreed en kansrijk onderwijs” staat geen nieuwe basistekst over omgaan met diversiteit, maar wel de basisinformatie over het model dat wordt gehanteerd bij de begeleiding van scholen rond dit thema. Zie [hier](#) voor de inleiding in het vademecum:

Zie voor de bouwsteen diversiteit ook [hier](#). Je vindt daar (in de download ‘diversiteit’, bij punt 3), de dialoogcirkel. Die vertrekt vanuit de droom van de katholieke dialoogschool, om van daaruit te kijken naar wat kan via de verschillende nodige kaders.

7 Wegwijzers naar vorming in een katholieke dialoogschool

Hier vind je enkele heel concrete voorbeelden van hoe scholen de wegwijzer ‘duurzaamheid’ gestalte geven. Heb je zelf een voorbeeld van hoe jou school inzet op deze of een andere wegwijzer: mail dit (met een afbeelding/foto) door naar: rik.depre@katholiekonderwijs.vlaanderen

8 Uitsmijter

8.1 Zinvol verbonden in tijden van corona

We verwijzen graag naar het aanbod op deze [site van Elisabeth](#)

8.2 Muurkranten

Doe mee aan de actie ‘1 + 1 + 1’, door: 1 iemand die aan een babbel toe is op te bellen, 1 iemand een kaartje of brief te sturen, met 1 iemand in de buitenlucht een gesprek aan te knopen. Zo maken we op een veilige manier deze moeilijke tijd draaglijker!

Meer info over deze nieuwsbrief: rik.depre@katholiekonderwijs.vlaanderen - 0490 11 36 13